

Hr. Ivar Eriksen Nordal og hans børn.

Meddelelser ved **Aagaat Daae.**

I dette tidsskrift, række IV, b. 2, s. 113, findes nogle dagbogsoptegnelser av den lærde sogneprest til Leikanger i Sogn, hr. Erik Ivarsen Nordal, fortsat av hans søn, hr. Ivar Eriksen, sogneprest sammesteds, der tog navn efter prestegjeldet og blev stamfar for slægten Leganger, meddelt av hr. rektor Erichsen.

Hr. Erik Ivarsen var fød i Nordalen paa Søndmør og søn av presten der, hr. Ivar Eriksen; han var født i Trondhjem og blev av sognepresten i Ørskog, hr. Laurits Knudsen, kaldet til res. kap. til Nordalen, som den tid hørte under Ørskog, $^{11}/_6$ 1586 og blev der til sin død 1610. Biskop Bang i sin bok: »Den norske kirkes geistlighed i reformationsaarhundredet« kalder ham Iver Iversen, og under det navn blev han av herredagen i Bergen $^{10}/_7$ 1599 til-dømt kost og tæring, da den av ham indstævnte ikke mødte. Efter Lampe: »Bergens stifts biskoper og prester« havde han kun 3 børn, 2 sønner og 1 datter. Men han havde mindst 9 børn, 5 sønner og 4 døtre, og da det tør have nogen interesse at vide noget nærmere om denne slægt, meddeler jeg her, hvad jeg har fundet derom i Søndmørs tingbøger.

Hvem hans hustru var eller hvad hun hed foreligger der ingen oplysninger om, men da hun i 1622 var gift med Ole Halkieldsen fra Geiranger, ligger det nær at tænke, at hun var en bondepige fra Søndmøre, muligens fra Døvingen i Nordalen eller Nedre Lande i Ørskog, da begge disse gaarde betegnes og omtales som odelsgoods i slægten; naar hun døde, vet jeg ikke, men hendes anden mand, Ole Halkieldsen, levede i 1632. Børnenes rækkefølge er ganske usikker, dog tør man vel fastslaa som sikkert, at ældste søn er hr. Erik Ivarsen i Leikanger og yngste søn Ole Ivarsen Veibust, da der mellem dem er en aldersforskjel av 18 aar.

Hr. Erik Ivarsen Nordal var født 1591 og døde som sogneprest til Leikanger 1658. Hans portræt hænger i Leikangers kirke, men naar dette i Anker og Huitfeldt-Kaas: »Katalog over malede portræter i Norge« findes under navnet Leganger, maa det være urigtig. Lampe siger, at det var hans børn, der først optog det navn, og at han selv brukte navnet Nordal, fremgaar bl. a. ogsaa av, at i Norske Rigsregistranter, bind 9, s. 105 staar: »Frederik III... hr. Erik Ivarssøn Nordal, Sogneprest til Lekanger ... haver ladet andrage, hvorledes han bor paa en alfar Vei og derfor er foraar-

saget at tractere og logere den reisendes Mand, som der forbi kommer, hvilket hannem for sit Kalds Ringheds Skyld falder meget besværlig ... hvorfor vi forunde hannem paa sin og Hustrues Livstid skattefrit en liden Bækkesag ... ved Gaarden Frøsvik ...«.

Den anden søn, der findes hos Lampe, men er udeglemt av ham under presterne i Volden, er Peder, der ret og slet kun heder Ivarson, dep. fra Bergen 1624 og som, efter broderens optegnelser, blev indviet til prest $19/1$ 1631; han var fremdeles efter broderens optegnelser prest i Volden, og formodentlig pers. kap. hos sognepresten der, hr. Peder Rasmussen; paa grund av en eller anden forseelse er han kommen fra embedet, thi $19/3$ 1634 udgaar kongebrev, »at vi hannem naadigst efterlader ham hans begangne forseelse, efterdi han haver fremlagt testimonium fra hans biskop og haver sig vel efter afsættelsen forholdet, saa tilstede vi og bevilge, at han igjen maa betjene det første kald, som ledigt bliver...«. Dette kom dog forsent, thi efter broderens optegnelser døde han 1633, formodentlig ugift, i hvert fald uden at efterlade børn.

Som eneste datter har Lampe Gjertrud Ivarsdatter, der var gift med hr. Rasmus Povelsen Brandal, sogneprest til Ulstein 1622 til sin død 1660; han var søn av Povel Helliesen, lagmand i Bergen 1585—1603. Hun levede i 1667 og boede da paa sin eiendomsgaard Brandal i Ulstein.

Men foruden disse børn havde hr. Ivar sønnerne Jens og Daniel, om hvem intet vides, uden at de var døde uden at efterlade børn før 1654, samt Ole Ivarsen Veibust, om hvem mere nedenfor.

Af døtrene var Marit Ivarsdatter, død før 1654, gift med Jørgen Clausen i Romsdalen, en datter var gift med Hans Grimersen, der nævnes som foged paa Søndmør 1632 og Anne Ivarsdatter, der, efter broderens optegnelser, døde 1633. Hun boede i Vegsund og var gift med handelsmand der Peder Pedersen, formodentlig den Peder Pedersen fra Jylland, der tog borgerskab i Bergen $15/2$ 1623, og som blev $28/6$ 1623 tilkjendt at være ret arving efter Peder Søfrensens hustru Kirsten Davidsdatter, borgerske i Aalborg. Han døde ca. 1647 og efterlod 2 døttre og 1 søn; den ældste datter var før 1650 gift med Oluf Olufsen, der brukte kronens gaard Spilkevig, i dette aar inddriver han nemlig gjæld efter Peder Pedersen i Vegsund »som han er arving efter paa sin hustrues vegne«. I 1652 blev Oluf Olufsen opsagt som bruker av Spilkevig, da sogneprest til Borgund, magister Christopher Pedersen Hierman fik kgl. tilladelse at bruke den hele gaard som avlsgaard, og da kom Oluf Olufsen til Solnor, der ogsaa var krongods da den hørte til Giskegodset som var bleven

skjænket kongen av fru Gyrvld Fadersdatter ved gavebrev av $\frac{1}{3}$ 1582. Oluf Olufsen Solnor, som han nu hed, maa have været gift 2 gange, da der 1691 er skifte paa Solnor efter Maren Eriksdatter, der efterlader 5 børn, hvoraf en søn Olle Olsen, er voksen og gift, samt enkemand Mads Hansen.

Anne Ivarsdatters øvrige børn var Maritte, der ca. 1654 blev gift med Hans Buch, der nævnes som handelsmand i Vegsund 1648, og Seyer Pedersen, der var myndig 1654, og død før 1656. Som børnenes formynder nævnes morbroderen Ole Ivarsen Veibust, da i 1656 Hans Buch i Vegsund og Oluf Olufsen Solnor stevner ham for børnenes fædrene og mødrene arv, han havde pantsat husene i Vegsund m. m.; som børnenes neste frænde nævnes hr. Rasmus Povelsen Brandal, der altsaa var deres mostermand. Ole Ivarsen synes at have gjort rede for sig, for da hans udgifter blev trukne fra, blev han kun dømt at betale en mindre sum.

Hr. Ivars yngste søn, Ole Ivarsen Veibust, brugte efter matrikelen av 1667 Veibust 3 mell. og var da 58 aar, altsaa født ca. 1609; han var saaledes kun aarsgammel, da hans fader døde og har som lidet barn faaet stedfader; hans ældste broder, hr. Erik Ivarsen i Leikanger, var hans formynder, og i 1632 altsaa netop myndig, har han undertegnet et avtag, i hvilket han avstaar sit arvede jordegods til fordel for sin ældste broder og formynder, dette avtag er bleven bevidnet av sogneprest til Vik i Sogn hr. Knud Christophersen Glad og foged i Sogn Peder Paasche og desuden vedtaget av hans øvrige 3 brødre. Hvorledes sammenhængen med dette virkelig er synes uklart, men i 1654, da de tre andre var døde, stevner Ole Ivarsen sin broder, hr. Erik, for arv efter forældre og brødre. Da hr. Erik ikke mødte selv, kun ved sin hustru Lene Splidsdatter og svoger Hans Grimersen i Aalesund, blev sagen ikke avgjort, og i 1656 er det hr. Erik, som stevner Ole Ivarsen, fordi han trods avtaget fremkommer med disse fordringer; sagen synes tvivlsom og bliver avvist ved tinget paa Søndmør og henvist til hr. Eriks rette værneting.

I 1655 stevner Ole Ivarsen Veibust Hans Buch i Vegsund og Oluf Olufsen Solnor til at bevise deres adkomstbreve til gaardene Døvingen og Nedre Lande, hvilke de gjorde og fik dom for, at disse eiendomme skulle følge Anne Ivarsdatters børn og arv.

Hvor gammel Ole Ivarsen blev, om han var gift og havde børn, vet jeg intet at oplyse om; efter matrikelen av 1667 havde han ihvertfald ingen søn.

Ivar Eriksen Nordal,
prest i Nordalen paa Søndmør 1586—1610.

<i>Erik Ivarsen Nordal,</i> 1591—1658, sogneprest til Leikanger.	<i>Peder Ivarsen,</i> dep. 1624 død 1633, prest i Volden, ugift.	<i>Jens Ivarsen,</i> ugift, død før 1654.	<i>Daniel Ivarsen,</i> ugift, død før 1654.	<i>Ole Ivarsen,</i> f. 1609, levede 1667 som gaard- bruger paa Veibust.	<i>Marit Ivarsdatter,</i> d. før 1656, g. m. Jørgen Clausen i Roms- dalen.	<i>Anne Ivarsdatter,</i> d. 1633, g. m. Peder Pedersen, handels- mand i Vegsund.	<i>Ivardsdatter,</i> g. m. Hans Grimersen, foged paa Søndmør —1632—.
<i>Erik Ivarsen Nordal,</i> 1591—1658, sogneprest til Leikanger. stamfar for slægten Leganger.	<i>Gjertrud Ivarsdatter,</i> levede 1667, g. m. Rasmus Povelsen, Brandal, sogneprest til Ulstein 1622—60. stamfar for slægten Brandal.	<i>Peders- datter,</i> g. før 1654 m. Oluf Olufsen,*) Spilkevig og senere Solnor, han var 2 g. m. Maren Eriksdatter skifte paa Solnor 1691.	<i>Maritte Peders- datter,</i> g. 1655 m. Hans Buch, handels- mand i Vegsund.	<i>Seyer Pedersen,</i> myndig 1654, død før 1656.	<i>5 børn i 2. gifte.</i>		

*) Han var ældste søn av lensmand i Valdeskibrede Oluf Jonsen Abildzetter, der var stamfar til slægten Abelseth, ved sin anden søn Lauritz Abildzetter.